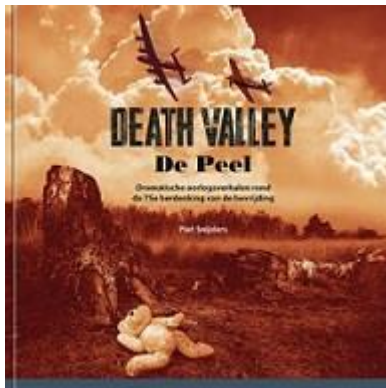

Recensie Death Valley Dettie Hengeveld op <https://leestafel.info/>

Death Valley De Peel

Dramatische oorlogsverhalen rond de 75e herdenking van de bevrijding

De verhalenbundel Death Valley De Peel vormt de inhoudelijke onderbouwing van een programma dat onder dezelfde titel dat was opgesteld ter herdenking van 75 jaar bevrijding. Piet Sniijders - oud journalist - is de aanjager van het Death Valley-programma.

Death Valley De Peel omvat vijftig verhalen die samen het complete verhaal vertellen van de Peel in de Tweede Wereldoorlog. Te beginnen met de verhalen rond Mobilisatie vervolgens De Duitse inval, Bezettingstijd, Bevrijding en als laatste de tijd Na de oorlog. Piet Sniijders beschrijft in toegankelijke taal de geschiedenis rond het begin van de oorlog. We krijgen veel informatie over het hoe en waarom van bepaalde acties en helaas ook wie er sneuvelden. Al in 1939 viel het allereerste slachtoffer in de Peel, soldaat J.L. Simons uit het Limburgse Swalmen. Hij kreeg een oproep in april 1939 om ons land alvast te beveiligen tegen een eventuele 'onverhoedse overval' door Duitsland. Hij moet 3 oktober 1939 te diep weggezakte landmijnen opgraven en verleggen en dat wordt de in 1917 geboren soldaat fataal.

We zien op foto's ook lange rijen mensen die geëvacueerd worden omdat hun huizen of dorpen in de gevechtslinies liggen. ([Peel-Raamstelling](#) en de [Maaslinie](#)) Mensen met kruiwagens vol kleding en matrassen moeten er maar wat van zien te maken bij familie of in de schuren die beschikbaar zijn. De waanzin van een oorlog is begonnen... Huizen worden gebombardeerd, soldaten doen wat ze moeten doen en velen overleven het niet. Met foto's, naam en toenaam worden de gesneuvelden getoond, evenals de bidprentjes, de overlijdensadvertenties en foto's van hun graf. De een sterft na enkele heldendaden, de ander door domme pech.

Het is te begrijpen dat de verhalen over de bezetting ook veel indruk maken. We lezen over overvallen op distributiekantoren, executies (met foto) van landverraders, mensen in het verzet, onderduikers die een heel kamp bouwden in de bossen. We lezen over het te werk stellen in Duitsland, hoe ellendig dat was, en dit allemaal geplaatst in het perspectief van de gebeurtenissen in die tijd.

We lezen helaas ook over verraders en mensen die je in feite geen mens meer kunt noemen gezien hun afschrikwekkende acties, vooral sommige acties rond Joodse mensen zijn echt weerzinwekkend. Die staan nu in mijn geheugen gegrift. Daarbij komt dat je nu weet dat deze mensen nog heel wat te wachten staat en zoveel familie en vrienden verloren hebben in de gaskamers.

Ook bij deze verhalen zijn veel foto's te zien van o.a. de onderduikers, de plekken waar ze ondergedoken zaten, foto's van verzetsmensen én van de verraders.

We lezen daarna gelukkig ook over de bevrijding, die in De Peel eerder kwam dan in de rest van het land. De komst van de Canadezen en Amerikanen, de militaire gebeurtenissen

hebben hun impact, maar ook hier zijn de persoonlijke verhalen het meest indrukwekkend. Ook hiervan zijn vele foto's geplaatst.

Zelf ben ik niet goed in het lezen van verhalen over de oorlog omdat ik de krankzinnigheid van elkaar neerschieten om een stuk land, religie e.d. niet kan begrijpen. En ook de gruwelijkheden die gebeuren, de afschuwelijke dingen die mensen onderling elkaar aandoen vind ik verschrikkelijk om over te lezen. Het is zo huiveringwekkend en onvoorstelbaar dat mensen die dingen kunnen doen.

Het was ook met een beetje angstig hart dat ik aan dit boek begon, maar het belang ervan wog zwaarder, want dit zijn de verhalen die er toe doen. Achteraf ben ik ook blij dat ik het gelezen heb, hoewel blij een vreemd woord is over een boek over een oorlog. Maar Piet Sniijders schrijft de waarheid, wat werkelijk gebeurde, en heeft met dit boek over een klein deel van Nederland, laten zien wat voor impact een oorlog heeft op mensen en hun omgeving. Het is een mengeling van oorlogs- en persoonlijke verhalen geworden waardoor alles in een goed perspectief komt te staan. Dit indrukwekkende boek gaat over De Peel en haar bewoners maar de verhalen zijn natuurlijk wel universeel. Het enige wat je kunt denken is: nooit meer....

Om een goede indruk en informatie over het boek en de verhalen te krijgen zie de [Mini docu Death Valley De Peel](#)

Het project Death Valley De Peel is de kapstok waaraan meer dan 150 herdenkings- en bevrijdingsactiviteiten in De Peel zijn opgehangen. Speciaal voor de herdenkingsjaren zijn er bijzondere (fiets)[routes](#) gerealiseerd, is er een Peelbreed [educatieprogramma](#) opgetuigd en is er dit [verhalenboek](#) uitgegeven. De routes, het educatieprogramma en het boek zijn ook na 2020 beschikbaar.

ISBN 9789082803723 | Hardcover | 144 pagina's | Nurcode 212 | Museum Klok en Peel | maart 2020

© Dettie, 4 mei 2020